

ÅRSRAPPORT 2005

FRIVILLIGHETNORGE

FRIVILLIGHETNORGE

Årsrapport for Frivillighet Norge 2005

Innhold

.....

Sammendrag	3
Organisasjon.....	4
- Historikk	4
- Arbeidsgruppe/forhandlinger	4
- Interimsperioden	5
- Stiftelsesmøtet	6
Aktiviteter	7
- Styrets arbeid	7
- Sekretariat	8
- Frivilligprisen	8
- Etablering av nettverks- og arbeidsgrupper	8
- Representasjon/ Foredragsvirksomheten	8
Frivillighetspolitiske saker.....	9
- MVA-kompensasjon	9
- Frivillighetsregister	9
- Soria Moria	9
- Bladporto	10
Økonomi.....	11
Medlemskap.....	12

FRIVILLIGHETNORGE

Sammendrag/innledning

.....

Begivenhetene våren og forsommeren 2004 gjorde det nødvendig å finne en ny og bredere plattform for samarbeidet mellom frivillige organisasjoner i Norge. Løsningen av flere store saker som frivillige organisasjoner hadde kjempet fram, ikke minst kompensasjonen for innføring av MVA på tjenester og forslaget om et frivillighetsregister, var og er avhengige av at organisasjonene makter å finne sammen og bygge konsensus.

Det viste seg tidlig at det var bred enighet om at Norge trenger et bredt felles samarbeidsforum for frivillige organisasjoner. Denne enigheten har bestått gjennom flere drakamper om grunnlaget for og organiseringen av et slikt forum.

Frivillighet Norge ble etablert 14. februar 2005 og endelig stiftet 19. september. Allerede på våren kunne vi invitere til medlemskap på grunnlag av foreløpige vedtekter. 70 organisasjoner tegnet medlemskap før stiftelsesmøtet. Ved årsskiftet hadde 82 organisasjoner søkt medlemskap.

Det er en betydelig samfunnssektor som her med har fått et felles forum. 2,5 mill. av landets innbyggere er engasjert i frivillig arbeid. Den samlede ubetalte tidsbruken tilsvarer 160.000 årsverk, til en verdi av 40 milliarder kroner. Frivillig sektor dessuten en betydelig arbeidsgiver. Bare det foreløpige medlemskapet i Frivillighet Norge omfatter over 8 mill. enkeltmedlemskap og de vel 70 organisasjonene har en samlet omsetning på nærmere 10 milliarder kroner i året. Disse organisasjonene alene har 32.000 lokale foreninger.

Samarbeidet viste sin styrke allerede våren 2005, da vi klarte å etablere en bred konsensus omkring den omstridte ordningen for MVA-kompensasjon for 2004 og også fikk gjennomslag for etterbetaling til de organisasjonene som kom dårligst ut av fordelingen av kompensasjonen for 2003.

Høsten 2005 kunne vi notere oss et solid gjennomslag for våre synspunkter i regjeringsplattformens kapittel om frivillighetspolitikk. Ikke minst er det gledelig at den nye regjeringen har programfestet et frivillighetsregister som den forrige regjeringen satte i gang et utredningsarbeid omkring. Utredningen går sin gang med fornyet mandat, og Woxholth-utvalget skal levere sin innstilling i juni 2006.

.....

Regjeringsplattformen er ambisiøs og Frivillighet Norge står overfor en betydelig utfordring når det gjelder å sørge for at regjeringen følger opp sin egen politikk. Det vil ikke minst være behov for kløkt og kreativitet når det gjelder å konkretisere målsetningene på en slik måte at hele mangfoldet av frivillige virksomheter får bedre rammevilkår for å skaffe egne inntekter og reduserte administrative belastninger i omgangen med myndighetene.

2005 har først og fremst vært et etableringsår for Frivillighet Norge. Vi vil først være i gang med ordinær drift i 2. kvartal 2006. Etter styrets oppfatning er det imidlertid nedlagt et godt grunnlagsarbeid for en offensiv organisasjon og rett over årskiftet er infrastrukturen på plass for et lite sekretariat med gode møtelokaler sentralt i Oslo. Vi håper og tror at Storgt 10B vil bli et kraftsenter i arbeidet for gode rammevilkår for frivillige virksomhet i Norge og et kompetansemiljø som både organisasjonene og det politiske miljøet vil ha stor nytte av.

Sven Mollekleiv (leder)

Kristen Ulstein (daglig leder i 2005)

1. Organisasjon

1.1 Historikk

Etablering av Frivillighet Norge er endepunktet for flere prosesser som har pågått blant frivillige organisasjoner de siste årene. Innenfor FIO – Frivillige organisasjoners råd for inntektsbringende arbeid – ble gjort et forsøk på å etablere en bredere plattform for frivillige organisasjoner høsten 2003. Innenfor FRISAM – Frivillighetens Samarbeidsorgan – nedsatte FRISAM Kontaktforum en arbeidsgruppe for å utrede et framtidig frivillighetspolitisk organ.

Prosesen i FIO strandet på motstand fra noen av de tunge medlemsorganisasjonene. Prosessen i FRISAM endte med å anbefale å videreføre i store trekk den gjeldende modellen i FRISAM, men med et tydeligere formål og utvidet medlemsgrunnlag.

I mellomtiden ble vi innhentet av begivenhetene. I juni 2004 vedtok regjeringen å gjøre Kirke- og kulturdepartement til ”Frivillighetsdepartement”. Vedtaket var en oppfølging av det såkalte Koordineringsutvalgets innstilling som forelå våren 2004 og som anbefalte en bedre samordning av sektordepartementenes forhold til ”sine” organisasjoner. En konsekvens av vedtaket var at FRISAM som forvaltningsorgan ble nedlagt etter 10 år og de ansatte og porteføljen ble flyttet inn i KKD, fra Sosial- og helsedirektoratet. Det interessepolitiske arbeidet i FRISAM Kontaktforum ville samtidig bli fristilt og skulle ikke lenger ha sekretariat i forvaltningen. I Statsbudsjettet for 2005 ble det satt av 1,4 millioner kroner til ”etablering og drift av et sekretariat for frivillige organisasjoners interessepolitiske arbeid.” Referansen var klar: ”Tilskuddet skal bidra til at de frivillige organisasjonene fortsatt skal kunne ha et samarbeidsorgan.”

Det var håndteringen av kompensasjonen til frivillige organisasjoner for innføring av MVA på tjenester i 2001 som både ble spikeren i kista for FRISAM og la grunnlaget for et nytt samarbeidsforum. FRISAM Kontaktforum

kjempet fram ordningen på Stortinget og fikk også være med på å legge premissene for den. Det gjorde det politisk vanskelig at et interessepolitisk organ for frivillige organisasjoner med så sterkt gjennomslag i Stortinget hadde et sekretariat innenfor forvaltningen. FRISAMs opplegg for 2003-kompensasjonen, en ren sjablonmodell, ble også kontroversiell fordi den tilgodeså de organisasjonene med stor lokal aktivitet på bekostning av de organisasjonene som har store og konsoliderte økonomier og kunne dokumentere sine faktiske merkostnader. Uenigheten kom tydelig fram høsten 2004 og tvang organisasjonene til å samle seg for å finne en mer omforent modell for å sikre ordningen. Det ble en viktig del av grunnlaget for etablering av Frivillighet Norge.

Pengene var imidlertid ikke bevilget uten vilkår: ”Ved tilsetting av ansatte i sekretariatet, skal det tas hensyn til eventuelle rettigheter ansatte fra FRISAM senter i Sosial- og helsedirektoratet måtte ha.” Både FRISAM Kontaktforum og FIO gjorde det tidlig klart at et nytt frivillighetspolitisk samarbeidsorgan, av prinsipielle grunner, selv måtte beslutte hvem de ville ansatte og det var uaktuelt å ”overta” ansatte fra forvaltningen. Det ble også gjort klart at hvis det kravet ble opprettholdt, ville det være et alvorlig hinder for etablering av et nytt samarbeidsorgan. Etter tydelig tale fra det frivillige Norge frafalt KKD kravet om at sekretariatet skulle overta to ansatte fra FRISAM Senter.

1.2 Arbeidsgruppe/forhandlinger

FRISAM Kontaktforum var et autonomt organ og ville kunne videreføres selv etter nedlegging av FRISAM Senter og avvikling av styret. Kontaktforumet startet allerede på forsommeren 2004 en prosess for å avklare framtida under nye rammebetingelser. Det ble tidlig klart at et nytt samarbeid måtte ha et bredere grunnlag en medlemsgrunnlaget i FRISAM. Etter motsetningene omkring MVA-kompensasjonen høsten 2004 var det også tydelig at det andre kraftsenteret var å finne i FIO.

Ordføreren i FRISAM Kontaktforum, Kristen Ulstein, tok initiativ til et møte mellom FRISAM og FIO 3. desember 2004. Til møtet forelå et notat som foreslo etablering av et interimstyre

med representanter for de to organisasjonene. Notatet luftet to muligheter 1) Invitasjon til å nominere medlemmer til interimstyret sendes ut umiddelbart og med kort frist til alle organisasjoner som har stemmerett i Frisam Kontaktforum og til alle medlemsorganisasjoner i FIO. Eller 2) Vi utvider FRISAMs arbeidsgruppe (som har fullmakter) med et passende antall medlemmer fra FIO og lar dette bli et interimstyre. Forankringen må i så fall skje i etterkant og på grunnlag av Interimsstyrets forslag.

Bakgrunnen for møtet var en direkte utfordring fra KKD, framsatt i møtet denne gruppen hadde i departementet 30.11.2004. FRISAM Kontaktforum og FIO ble bedt om å samordne seg og komme tilbake til KKD med et felles opplegg for etablering av det nye organet.

Med på møtet 3. desember var Anne Lise Ryel, Nina Solberg, Leif Wien Jensen og Trond Solvang (FIO) og Anne-Karin Kolstad og Kristen Ulstein (Frisam Kontaktforum). Det ble enighet om følgende grunnprinsipper for etablering av et nytt organ:

- 1) Det nye organet skal arbeide ut fra konsensusprinsippet og med respekt for at den enkelte organisasjon skal beholde til sine egne interesser.
- 2) Hver organisasjon skal møte i organet med en stemme, uavhengig av antall medlemskap eller omsetning.
- 3) Organet skal ha et ikke-politisk styre (driftsstyre).

Det ble videre enighet om at det skulle nedsettes et interimsstyre for å forberede etableringen – med 3 representanter fra FIO og 3 representanter fra FRISAM Kontaktforum. Møtet foreslo for styret i FIO og FRISAMs arbeidsgruppe at interimstyret skulle gis følgende mandat:

1. Foreslå navn på organet
2. Utarbeide forslag til vedtekter (Herunder organisasjonsform og medlemstilknytning/kriterier)
3. Innhente nominasjoner til tillitsverv.
4. Innkalle til et konstituerende møte.

1.3 Interimsperioden

Etter forankring både i Kontaktforumets arbeidsgruppe og i FIO-styret fikk interimstyret følgende sammensetning:

Anne Lise Ryel, Kreftforeningen (og FIO)

Svein Grønnern, SOS Barnebyer (og FIO)

Geir Gundersen, Blå Kors (og FIO)

Anne Karin Kolstad, Actis (og Frisam Kontaktforum)

Mina Gerhardsen, Røde Kors (og Frisam Kontaktforum)

Kristen Ulstein, Frisam Kontaktforum

Interimstyret kom i gang med sitt arbeid tidlig på nyåret 2005 og konstituerte seg med Anne Lise Ryel som møteleder, og Kristen Ulstein som sekretær. Interimstyrets arbeid baserte seg på det ovenstående mandatet.

Interimstyret var bevisst på at det ikke var epresentativt i den forstand at medlemmene samlet kan ivareta interessene til alle kategorier av frivillige organisasjoner. Det var derfor viktig at arbeidet med vedtektene løp parallelt med et arbeid for å forankre de valgene interimstyret gjør i paraplyer/grupper av organisasjoner som ikke var representert og det var mye uformell kontakt underveis – i tillegg til høring.

Det første interimstyret hadde tre møter. For øvrig framdriften slik:

13. januar:	Møte i interimstyret
19. januar:	Møte i interimstyret
19. januar:	En orientering om arbeidet og foreløpig utkast vedtekter sendes ut på høring.
27. januar:	Frist for tilbakemeldinger
28. januar:	Møte i interimstyret
1. februar:	Innkalling til oppløsende møte i Frisam kontaktforum og konstituerende møte i FriNor, samt interimstyrets forslag til vedtekter, sendes ut til Frisams medlemsorganisasjoner
7. februar:	Styremøte i FIO
7. februar:	Innkalling til konstituerende møte i FriNor
14. februar	Konstituerende møte

I innkallingen til det konstituerende møtet ble gjort tydelig at det var enighet om å etablere noe helt nytt og det ikke ville være snakk om en fusjon av det to organisasjonene. 70 organisasjoner møtte. Tidligere på kvelden hadde både FIO og FRISAM hatt særmøter med sine medlemsorganisasjoner. FRISAM Kontaktforum fattet enstemmig vedtak om å nedlegge seg selv.

Det konstituerende møtet gjorde vedtak om å opprette organisasjonen Frivillighet Norge (FriNor) og fastsatte foreløpige vedtekter. Det var kommet inn 20-tall endringsforslag til vedtektene og styret øvrige innstilling. De forslag som vedkom vedtektene ble oversendt styret uten realitetsbehandling. Spørsmål om kontingent ble også utsatt.

Interimstyret foreslo forlenging av sitt eget mandat fram til årsmøtet i Frivillighet Norge ”primo september 2005”. Styret fikk det mandatet de be om. Nå var interimstyret valgt, på grunnlag av foreløpige vedtekter, med Kristen Ulstein som leder og Anne Lise Ryel som nestleder. Dermed kunne organisasjonen registreres i enhetsregisteret i Brønnøysund og motta offentlig støtte.

Det konstituerende møtet nedsatte også en arbeidsgruppe for MVA-kompensasjon som umiddelbart gikk i gang med arbeidet med å utvikle en omforent modell for fordeling av kompensasjonen for 2004 – i tett dialog med KKD.

Det nye interimstyret hadde som sin viktigste oppgave å etablere organisasjonen ved å invitere til medlemskap og forberede årsmøtet, som også vil bli stiftelsesmøtet, i september. Interimstyret hadde 6 møter og behandlet 22 saker (møtedatoer 11. mars, 11.april, 11. mai, 1. juni, 16. juni og 26. august.

Interimstyret valgte å holde en lav profil politisk i påvente av et mer robust mandat. Det ble også vedtatt å vente med å lyse ut stillinger i sekretariatet til etter årsmøtet i september. Av andre politiske saker engasjerte interimstyret seg i frivillighetsregisteret og oppfølging av arbeidet i statssekretærutvalget.

En svært viktig oppgave for interimstyret var også å invitere organisasjonene til å søke medlemskap og samle tilstrekkelig medlemsgrunnlag til å kunne etablere organisasjonen. Slik invitasjon gikk først ut i slutten av april, med flere påminnelser i perioden fram mot stiftelsesmøtet. Interimstyret valgt å stille krav om organisasjonsmessig behandling og forankring, og dette gjorde at det tok litt tid å få inn søknader.

1.4 Stiftelsesmøtet

Stiftelsesmøte og første årsmøte i Frivillighet Norge ble avholdt på Oslo Kongressenter 19.september 2005.

På stiftelsestidspunktet hadde FriNor 70 søkerorganisasjoner, med ca 8 millioner medlemskap, 9 milliarder kroner i omsetning og 30.000 lokale lag. Det var 92 registrerte representanter tilstede på stiftelsesmøtet, hvorav 62 med stemmerett (som representerte like mange organisasjoner).

Interimstyret presiserte at det ikke er foretatt noen vurdering av hvorvidt søkerorganisasjonene oppfyller medlemskriteriene. Det nye styret må foreta en slik vurdering i etterkant av alle søkerorganisasjoner som nå er registrert.

Hovedsak i møtet var å fastlegge endelige vedtekter og velge styre på grunnlag av disse. Interimstyrets foreslag til vedtekter bygget på de foreløpige vedtektene, men var endret på vesentlige punkter bl.a. ble styret tillagt en politisk funksjon med implementeringsansvar i forhold til en frivillighetspolitisk plattform vedtatt i årsmøtet. Rollen til nettverks- og arbeidsgrupper ble også formalisert. Vedtektsforslag ble i hovedsak godt mottatt, men det kom likevel 11 konkrete forslag til endringer, som ble behandlet i møtet. Deretter fikk vedtektene enstemmig tilslutning fra møtet.

Årsmøtet fastsatte også kontingent. Styrets forslag til satser ble økt betydelig etter et benkeforslag som fikk enstemmig tilslutning. Det ble vedtatt å kreve inn halv kontingent i stiftelsesåret.

Valget fikk dette utfallet:

Styre

Leder (2 år): **Sven Mollekleiv** (Amnesty)

Nestleder (2 år): **Anne Lise Ryel**

(Kreftforeningen)

Styremedlem (2 år): **Trond Enger** (Landsrådet for Norges Barne og Ungdomsorganisasjoner (LNU))

Styremedlem (2 år): **Katinka Riksfjord**

Sporsem (Norges Idrettsforbund)

Styremedlem (2 år): **Svein Grønnern** (SOS Barnebyer)

Styremedlem (1 år): **Turid Dankertsen** (Norges Røde Kors)

Styremedlem (1 år): **Claes Lampi** (Familie & Medier)

1. Vara (2 år): **Terje Adde** (Norsk Musikkråd)

2. Vara (1 år): **Harald Trulsrud** (Velferdsalliansen)

3. Vara (1 år): **Karsten Aak** (Norges Blindforbund)

Valgkomite

Leder: **Harald Tronvik** (Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO))

Medlem: **Yngve Brosstad** (Norsk misjonsforbund)

Medlem: **Jon Langballe** (Nasjonalforeningen for folkehelsen)

Medlem: **Eli Ulvestad** (LNU)

Medlem: **Trond Olsen** (Velferdsalliansen)

Styret fikk fullmakt til å engasjere revisor og har valgt Hilde Sletteberg i firmaet Christiania Revision.

2. Aktiviteter

.....

2.1 Styrets arbeid

Styret avholdt 4 styremøter og behandlet 37 saker i perioden fra stiftelsesmøtet 19. september og ut året. I alt er det avholdt 13 styremøter i Frivillighet Norge i løpet av 2005.

Kristen Ulstein ble umiddelbart etter stiftelsesmøtet bedt om å påta seg oppgaven

.....

som sekretær for styret og midlertidig daglig leder.

Styret har høsten 2005 særlig arbeidet med fire saker:

- Frivillighetspolitisk innspill til regjeringsforhandlingene på Soria Moria og de politiske partiene på Stortinget etter valget.
- Etablering av arbeids- og nettverksgrupper.
- Etablering av kontor og ansettelse av daglig leder.
- Forberedelse av en frivillighetspolitisk plattform.

Innspillet til Soria Moria ga en regjeringsplattform for frivillighetspolitikken som i store trekk er i tråd med Frivillighet Norges forslag og på noen områder går lenger. I ettertid har styret foreslått konkretiseringer og oppfølging blant annet i møte med Frivillighetsminister Trond Giske 23.november.

Styret har vedtatt å etablere 3 nettverksgrupper og 2 arbeidsgrupper og gitt disse mandat:

- Rammebetingelse for inntektsbringende arbeid (Nettverksgruppe)
- Statens forhold til frivillige organisasjoner (Nettverksgruppe)
- Forskning om frivillighet (Nettverksgruppe)
- Moms (Arbeidsgruppe som også blir referansegruppe for kompensasjonen for 2005)
- Frivillighetsregister (Arbeidsgruppe)

I tillegg har en arbeidsgruppe i styret bestående av Svein Grønnern, Trond Enger og Turid Dankertsen stått for arbeidet med Frivillighetspolitisk plattform. Kjartan Almenning har vært engasjert som sekretær for dette arbeidet på timebasis.

I november og desember tok arbeidet med å finne et egnet kontorlokale og utstyre dette betydelig med tid og oppmerksomhet. Det ble inngått leiekontrakt med Haraldsen Eiendom om leie av kontorer i Storgt. 10B. Gjennom KNIF fikk vi gode avtaler på kjøp av bl.a. kontormøbler og kopimaskin. På grunn av lave driftkostnader i 2005, har det vært mulig å investere i et helt moderne kontor mht. data og telekommunikasjon. Det ble også gjort

investeringer i visuell profil og webpubliseringsverktøy.

2.2 Sekretariat

Frivillighet Norge har hatt svært begrenset administrativ kapasitet i 2005. Både i interim-perioden og etter årsmøtet/stiftelsesmøtet 19.september har Kristen Ulstein fungert som sekretær for styret og daglig leder på timebasis.

Det er ingen grunn til å legge skjul på at en sekretariatskapasitet på 40-70 timer i måneden legger visse begrensninger på aktiviteten. Både administrative oppgaver, informasjonsarbeid og det politiske arbeidet måtte derfor prioriteres strengt i 2005. En vesentlig del av kapasiteten har gått med til å betjene styrende organer og få etablert kontor. Flere av styrets medlemmer har imidlertid også bidratt med saksforberedelse.

Stillingen som daglig leder ble lyst ut i november. Det kom inn xx søknader og Hodejegerne ble engasjert for å bistå styret i utvelgelsen.

2.3 Frivilligprisen

Frivillighet Norge har overtatt ansvaret for Frivilligprisen fra FRISAM. Prisen deles ut hvert år, på frivillighetsdagen 5.desember, etter forutgående nominasjoner fra organisasjoner, kommuner og fylker. En fylkeskandidat går videre til en nasjonal jury som i 2005 besto av: Sven Mollekleiv, Astrid Nøkkkelby Heiberg, Sven Nordin, Marie Simonsen, Manuella Ramin Osmundsen, Hans Kolstad og Kirsten Haaland (sek)

Prisens formålsparagraf: ”Prisen skal gis til en initiativrik person, lokal forening eller gruppe, som med sine ideer og pågangsmot har bedret trivsel og livskvalitet for andre, samt bidratt til et mer åpent, aktivt og trygt samfunn.”

I 2005 sto KKD for det administrative arbeidet med nominasjoner og jury – og forberedelse av arrangementet der prisen deles ut. Det skjer i hjemkommunen til forrige års vinner og i 2005 var det Froland i Vest-Agder.

Frivillighetsminister Trond Giske delte ut prisen, sammen med juryleder Sven Mollekleiv. Lokalmiljøet hadde forberedt en imponerte mønstring av lokalt frivillig arbeid og kulturliv.

Den nasjonale juryen var enstemmig på at prisen skulle gå til Pål Sverre Fikse Pedersen (23) fra Verdal. Juryen la vekt på kandidatens store engasjement og brede nedslagsfelt og at han har markert seg på en forbilledlig måte i arbeidet for barn og ungdom. Hans innsats i det regionale organisasjonsarbeidet har vært sterkt medvirkende til at Fylkestinget i Nord-Trøndelag har ungdomspolitikken som et hovedsatsingsområde.

Frivilligprisen 2006 vil helt og fullt bli administrert av Frivillighet Norge og vi har fått budsjett for dette fra KKD. Utdelingen vil skje i Verdal 5.desember etter forutgående nominasjon og juryprosesser i alle fylker og nasjonalt.

2.4 Etablering av nettverks- og arbeidsgrupper

I november/desember 2005 inviterte styret organisasjonene til å melde seg til tre nettverksgrupper og to arbeidsgrupper. Ingen av gruppene kom i gang med sitt arbeid før på nyåret.

2.5 Representasjon/Foredragsvirksomhet

Frivillighet Norge oppnevnte 3 representanter til en referansegruppe for utarbeiding av Kommunenes Sentralforbunds veileder i lokal frivillighetspolitikk (Kristen Ulstein har møtt for Frivillighet Norge, sammen med Kjell Sandanger, Norges Velforbund og Lars Grasmø, Norges Spiderforbund).

Referansegruppa for momskompensasjon har hatt 5 møter i 2005. Gruppa ble oppnevnt av Lotteri- og Stiftelsestilsynet etter nominasjon fra Frivillighet Norge (Kristen Ulstein, Anne Lise Ryel og Claes Lampi har møtt for Frivillighet Norge)

Regjeringens arbeidsgruppe for frivillighetsregister hadde 3 møter i 2005 (27.september,

31.oktober, 7. desember). Anne Lise og Kristen representerer Frivillighet Norge.

Styrene og fungerende daglig leder har deltatt i en lang rekke møter og konferanser gjennom året. Representasjonen har hatt ulikt innhold. I tillegg til møter der vi har vært invitert med som aktør, har det vært omfattende etterspørsel etter foredrag: Dels har det vært anledninger til å presentere Frivillighet Norge for vekslende grupper av organisasjoner og det politiske miljøet. Dels har vi blitt spurt om gi overblikksforedrag om frivillig sektor, sammensetning, samfunnsroller og rammevilkår. Dels har det vært ønske om at vi skulle gi oppspill til en frivillighetspolitisk.

Dette synliggjør et behov for Frivillighet Norge, ikke bare som frivillighetspolitisk aktør, men også som kompetansemiljø når det gjelder frivillig sektor i Norge. Det blir en utfordring for organisasjonen framover å bygge slik kompetanse og å ha kapasitet til å møte dette behovet.

Frivillighet Norge har blant annet vært representert ved følgende anledninger:

- Innlegg på rundebordskonferanse om frivillighetspolitikk i regi av Senterpartiet, Stortinget 01.03 (Kristen Ulstein)
- Foredrag Ås Frivillighetssentrals årsmøte 17.03 (Kristen Ulstein)
- Foredrag på Knif-årsmøtet 27.04 (Kristen Ulstein)
- Foredrag på Frivillighetskonferanse i KKD 31.05 (Kristen Ulstein)
- Foredrag og workshop på KKD-konferanse for frivillighetssentralene 21.06 (Kristen Ulstein)
- Innlegg på konferanse i Oslo kommune om frivillighet i storbyene 21.06 (Kristen Ulstein)
- Konferanse om Kor og samfunn i regi av Norges Korforbund, Bergen 02.09, foredrag og paneldebatt (Kristen Ulstein)
- Seminar på Institutt for Samfunnsforskning om frivillighetsforskning 05.09 (Kristen Ulstein)
- BFDs Barne- og Ungdomskonferanse, Værnes 25.-26.10 (Kristen Ulstein)

- Kristen Ulstein holdt foredrag på Verdiseminar i Vinje 05.11
- Høring i Familie- og kulturkomiteen på Stortinget 14.11 (Sven Molleklev, Anne Lise Ryel og Kristen Ulstein)
- Sven Molleklev og Anne Lise Ryel hadde møte med Kulturministeren 23.11
- Kristen Ulstein holdt foredrag Skadeforebyggende forum (20 års jubileum) i Trondheim 23.11
- Anne Lise Ryel representerte FriNor under markeringen av 100-årsdagen for kongefamiliens ankomst til landet 25.11
- Sven Molleklev deltok på utdeling av Frivilligprisen i Froland 5.12

3. Frivillighetspolitiske saker

.....

3.1 MVA-kompensasjon

En sak stor politisk måtte likevel håndteres: Kompensasjon for merkostnader ved innføring av MVA på tjenester. Etter at to ulike modeller var prøvd for fordeling, var det høsten 2004 klart at ordningen sto i fare på grunn av konflikter organisasjonene imellom.

Kompensasjonen for 2001-2002 ble først forsøkt fordelt gjennom Fylkesskattekontoret i Hedmark og basert på søknad med regnskapsdokumentasjon. Det viste seg å bli et betydelig overskudd i ordningen, fordi et stort antall organisasjoner hadde store kostnader som de ikke kunne dokumenter uten betydelige administrative kostnader. Og det var i praksis mange store organisasjoner med omfattende lokalt arbeid som falt utenfor. FRISAM fikk i oppdrag å lage en modell for fordeling av restmidlene og valgte da en sjablonmodell.

En kommisjon med utgangspunkt i FRISAM Kontaktforum hadde forestått fordelingen av kompensasjonen for 2003, med FRISAM Senter som forvaltningsmessig forankring og Sosialdepartementet som klageinstans. Etter konsensus i FRISAM la retningslinjene fra

departementet opp til en ren sjablonfordeling som i praksis tilgodeså organisasjoner med høy grad av frivillig innsats og lokalt arbeid. Fordelingen etter denne modellen skapte mye misnøye høsten 2004 blant organisasjoner som mente at de kunne dokumentere høyere faktiske merkostnader enn de fikk kompensert for.

Ved inngangen til 2005 sto det frivillige Norge overfor en situasjon der betydelige midler sto på spill, hvis vi ikke skulle klare å finne fram til en omforent modell. For Frivillighet Norge ble dette derfor første og viktigste sak. En hurtigarbeidende arbeidsgruppe ble nedsatt 14.februar og allerede i slutten av mars måtte gruppa avlevere innstilling mtp. revidert nasjonalbudsjett.

Arbeidsgruppa kom til enighet om en modell med to stolper: En stolpe for de organisasjonene som kan dokumentere faktiske merkostnader i alle ledd, og en for de organisasjonene som ikke kan dokumentere og får tildeling etter en sjablonfordeling. Det ble også enighet om et grunnlag for å estimere de faktiske kostnadene i den andre stolpen – og det ble enighet om lik avkortning i begge stolper dersom det skulle vise seg å bli for lite midler til å dekke merkostnadene fullt ut.

Regjeringen kvitterte for enigheten i revidert nasjonalbudsjett ved å imøtekomme kravet om full kompensasjon ved å øke bevilgningen til ordningen for 2004 med 30 millioner kroner og i tillegg bevilge 16 millioner til etterbetaling til de organisasjonene som kom særlig uheldig ut av fordeling av kompensasjon for 2003. Det siste var ikke minst et resultat av påtrykk fra FIO.

Forvaltningen av ordningen for 2004 ble lagt til Lotteri- og Stiftelsestilsynet. Med utgangspunkt i arbeidsgruppen og etter forslag fra Frivillighet Norge, ble det opprettet en referansegruppe som skulle gi tilsynet råd i forbindelse med den praktiske gjennomføringen og tolkningen av retningslinjene. Midlene ble fordelt og utbetalt høsten i 4.kvartal 2005 og uten konflikter.

Da det viste seg å bli et mindre beløp i overskudd i den ordinære ordningen, anmodet Frivillighet Norge den nye regjeringen om å overføre midlene til etterbetalingsordningen for

2003 der det var et underskudd. Anmodningen ble ikke etterkommet.

MVA-saken viste med all mulig tydelig hvor stort potensialet er for å få gjennomslag, når vi bare står samlet og finner konstruktive løsninger til beste for alle.

3.2 Frivillighetsregister

Sommeren 2005 nedsatte regjeringen et utvalg som fikk i mandat og utrede innføringen av et frivillighetsregister i Norge. Professor i privatrett Geir Woxholth ble satt til å lede utvalget. I tillegg til representanter for KKD, Finansdepartementet, Kommunenes Sentralforbund, Brønnøysund registrene og Lotteri- og Stiftelsestilsynet, sitter forsker Håkon Lorentzen, Anne Lise Ryel og Kristen Ulstein fra Frivillighet Norge i utvalget. Utvalget skal levere sin innstilling i juni 2006.

3.3 Soria Moria

I et innspill til de forhandlende kommende regjeringspartiene på Soria Moria 3. oktober, ba Frivillighet Norge den nye regjeringen om å legge opp til tett dialog og samarbeid med frivillig sektor. Vi fremhevet at større endringer av rammevilkårene for frivillig sektor må forutsette en reell dialog med organisasjonene i forkant.

Regjeringsplattformen henter analysen fra Frivillighet Norge og regjeringen bygger også på våre vurderinger av behovet for og innholdet i en ny frivillighetspolitikk. På virkemiddelsiden spilte vi inn følgende hovedpunkter:

- *Videreføring av frivillighetsdepartement.* Det viktig at frivillighetspolitikken fortsatt er forankret i ett departement. En kritisk gjennomgang av støttereimet fra St.meld 27 (1996-97) ”Om statens forhold til frivillige organisasjoner” og virkningene av dette bør gjennomføres i tett dialog med organisasjonene.
- *Etablering av et frivillighetsregister.* Arbeidet med utredning av et frivillighetsregister må videreføres. Vi trenger en avklaring av hvilke virksomheter som omfattes av dette politikkområdet.

- *Overgang fra prosjektbasert støtte til grunnstøtte.* Støtteordninger for frivilligheten bør i størst mulig grad være generell grunnstøtte, uten styrende tildelingsbrev og under et ubyråkratisk forvaltningsregime.
- *Merverdiavgift.* Dagens mva-regler fører til at frivillig sektor betaler 25 % mer for alle varer og tjenester enn næringslivet. Dagens kompensasjonsordning for tjeneste-mva har vært nødvendig, men er ikke tilfredsstillende fordi den er uforutsigbar for mange organisasjoner. Målet må være å finne fram til varige og ubyråkratiske ordninger for hele frivillig sektor - med utgangspunkt i en klar innramming av sektoren i et frivillighetsregister.
- *Rammevilkår for inntektsbringende arbeid.* Den nye regjeringen må snarest mulig søke en avklaring som kan gi de frivillige organisasjonene gode, stabile og forutsigbare rammebetingelser for inntektsbringende arbeid.
- *Forskning om frivillighet.* Frivillighetspolitikken må baseres på kunnskap om hva som skal til for at enkeltmennesker bruker egen tid eller egne midler i frivillig arbeid. Vi trenger å få dokumentert denne samfunnssektorens samlede betydning og omfang.

Frivillighet Norges innspill er tatt inn i regjeringsplattformen i sin helhet. Det gjenstår imidlertid både å konkretisere politiske målsetninger og å innfri løftene. Frivillighet Norge vil følge regjeringens frivillighetspolitikk tett og er allerede en aktiv pådriver for iverksettelse. På noen punkter går regjeringsplattformen faktisk lenger enn våre forslag, bl.a. når det gjelder skatte- og avgiftspolitikken i forhold til frivillige organisasjoner og når det voksenopplæring.

3.4 Bladporto

Posten Norge legger om bladdistribusjonen fra 2006. Det har vist seg at tidligere A og B-blad skal erstattes med såkalt Postabonnement. Dette vil kunne vidtgående konsekvenser for frivillige organisasjoner:

- Uadresserte sendinger vil på sikt bli prioritert (hva med giro som adressebærer?)
- Minstevekt per blad på 150 gram (de fleste medlemsblader veier 50-100 gram)
- Drastisk prisøkning (For enkelte en portoøkning opp til 50 %)

I tillegg er det nye Postabonnementet svært rigid. Fleksibiliteten som de frivillige organisasjonene er avhengig av er strammet inn (mulighet for målrettede sendinger, ulike typer sendinger/vektklasser i løpet av året etc). Eventuell mulighet for fleksibilitet vil bli belastet med ekstrakostnader.

I desember sendte Frivillighet Norge et brev til samferdselsministeren med oppfordring til å bruke rollen som eier og konsesjonsmyndighet til å gripe inn.

4. Økonomi

.....

Det er laget en egen beretning om Frivillighet Norges økonomi i årsmelding for 2005. Frivillighet Norge hadde inntekter på vel 1,16 millioner kroner. Økonomien har vært under god kontroll, og likviditeten har naturlig nok vært svært god i 2005.

Forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2005 er satt opp under denne forutsetning.

Tilskuddet fra Kirke- og kulturdepartementet utgjorde 88 % av inntektene i 2005.

Dette året var et oppstartår og strukturen på inntekter og utgifter vil bli vesentlig annerledes i 2006. Styret har valgt å gjøre det som har vært mulig for å få gjort de tunge investeringene i kontorlokaler og -utstyr i 2005. Personalkostnadene har begrenset seg til kjøp av tjenester på timebasis. Organisasjonen har ikke hatt ansatte. Frivillighet Norge vil i årene framover etter alt å dømme være en personellintensiv virksomhet.

Frivillighet Norge har høy egenkapital ved inngangen til 2006. Dette skyldes lavt forbruk i 2005. Investeringene ble foretatt i desember, og det er følgelig ikke grunnlag for å regnskapsføre avskrivninger.

Regnskapet har vært ført av SMB Økonomi & Regnskap A/S og Frivillig Norges revisor er statsaut. rev. Hilde Sletteberg i firmaet Christiania Revision.

5. Medlemskap

80 frivillige virksomheter hadde søkt medlemskap i Frivillighet Norge ved årsskiftet.

Liste over søkerorganisasjonene:

Actis - Rusfeltets samarbeidsorgan
ADHD-foreningen
Aleneforeldreforeningen
Amnesty International Norge
Angstringen Norge
Blå Kors Norge
Care Norge
Den Norske Misjonsallianse
Det Norske Bibelselskap
Det Norske Misjonsforbund
Det Norske Misjonsselskap (NMS)
Det Norske Totalavholdsselskap
Fadderbarnas Framtid
Familie & Medier
Fattignorge
Folkeakademiens Landsforbund
Forbundet Mot Rusgift (FMR)
Foreningen for Hjertesyke Barn
Frelsesarmeen
Friluftslivets fellesorganisasjon FRIFO
Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO)
Indremisjonsforbundet
IOGT i Norge
Juvente
KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorg.
KABB - Kristent Arbeid Blant Blinde og Svaksynte
Kirkens Nødhjelp
Kirkens SOS i Norge
Kirkerådet/Den norske kirke
Kreftforeningen
Kristen-Norges Innkjøpsfellesskap (KNIF)
Landsforeningen for hjerte- og lungesyke
Landsforeningen til støtte ved krybbedød
Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)
Lions Club International MD 104

Misjon Uten Grenser
Motorførernes Avholdsforbund
Nasjonalforeningen for folkehelsen
Natur og Ungdom
Nettverk for organisasjonseigde kulturbygg (NOK)
Noregs Ungdomslag
Norges Blindesforbund
Norges Bygdekvinnelag
Norges Idrettsforbund og Olympiske kom.
Norges KFUK-KFUM
Norges KFUK-KFUM speidere
Norges Kr. Student- og Skoleungdomslag
Norges kulturvernforbund
Norges Kvinne og Familieforbund
Norges Musikkorps Forbund
Norges Røde Kors
Norges Samemisjon
Norges Spiderforbund
Norges Velforbund
Norsk Bridgeforbund
Norsk Folkehjelp
Norsk Helse og Avholdsforbund
Norsk Jernbaneklubb
Norsk Luthersk Misjonssamband
Norsk Misjon i Øst
Norsk Misjons Bistandsnemnd
Norsk Musikkråd
Norsk Pensjonistforbund
Norsk Skoleorkesterforbund
Norsk teaterråd
Norske 4H
Norske Kvinners Sanitetsforening
Norske Symfoni-orkestres Landsforbund (NASOL)
Redd Barna
Rusfri - Kristenfolkets Edruskapsråd
Solgården BA
SOS-barnebyer
Stiftelsen Kirkens Sosialtjeneste
Stiftelsen NaKuHel Norge
Stiftelsen Navigatørene Norge
Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo
Straffedes Organisasjon i Norge (SON)
Strømmestiftelsen
Ungdom Mot Narkotika
Velferdsalliansen

